

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ

ПЕТЪР ДИМИТРОВ - Министър на околната среда и водите

ОТНОСНО: Оперативното управление на водите на национално ниво в Р. България

I. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ В СТРАНАТА ЗА М. ЮЛИ 2024 Г.

Общият обем на речния отток в страната за месец юли е 454 млн. м³, което е с 42% по-малко от предходния месец и с 50% по-малко спрямо юли 2023 година.

В **Дунавския водосборен басейн** обемът на речния отток за изминалия месец е 215 млн. м³, което е с 40% по-малко от юни и с 56% по-малко от юли 2023 година. През по-голяма част от месеца речните нива в басейна са се понижавали. В резултат на валежи в периода 2-5.VII се е повишило нивото на р. Янтра, по-значително в горното течение - със 102 см при гр. Габрово. По-съществени повишения на речните нива в резултат на валежи са регистрирани и в периода 21-25.VII във водосборите на реките Искър, Осъм и Янтра, както следва: с 94 см на р. Искър при гр. Нови Искър, с 62 см на р. Бели Осъм при гр. Троян, с 41 см до 63 см в основното течение на р. Осъм и със 77 см на р. Янтра при гр. Габрово. В резултат на интензивни валежи на 25.VII е регистрирано поройно наводнение в гр. Ветово. През изминалия месец средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

В **Черноморския водосборен басейн** обемът на речния отток за юли е 14 млн. м³, което е с 29% по-малко от предходния месец и с 50% по-малко от обема за юли 2023 година. През юли речните нива в басейна са останали без съществени изменения или са се понижавали. В отделни дни на месеца в резултат на валежи са отчетени краткотрайни, незначителни повишения на речните нива. В резултат на интензивни валежи на 22.VII е наводнена централната част на гр. Бургас. През последното десетдневие на месеца р. Факийска в района на хидрометричната станция при с. Зидарово и р. Ропотамо в района

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

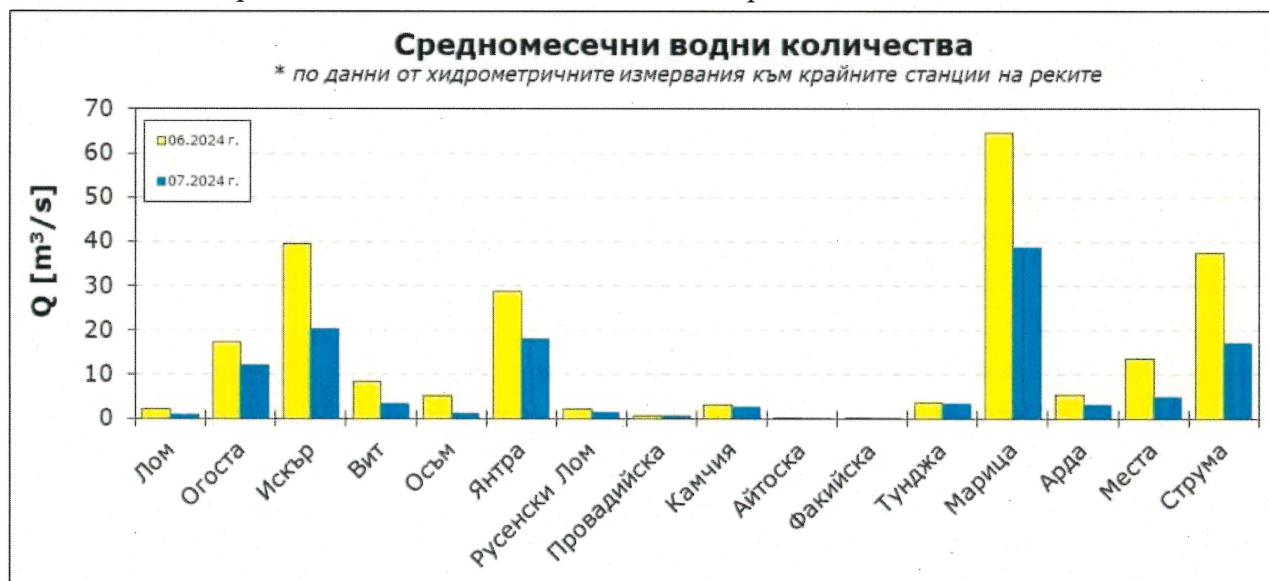
Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

на хидрометричната станция при с. Веселие са пресъхнали. През юли средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

В **Източнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за юли е 170 млн. м³, което е с 35% по-малко спрямо юни и с 32% по-малко спрямо юли 2023 година. През по-голямата част от изминалия месец речните нива в басейна са се понижавали или са останали без съществени изменения. В резултат на валежи в периода 2-5.VII по-съществено са се повишили нивата във водосбора на р. Арда - с до 43 см в основното течение на реката, с 36 см на Бяла река при гр. Смолян и с 43 см на р. Елховска при гр. Рудозем. В периода 21-25.VII са се повишавали речните нива в целия басейн, по-съществено в горното течение на р. Тунджа (с 37 см при гр. Калофер), в горното течение на р. Марица (с 34 см при гр. Белово), родопските и средногорските и притоци, съответно с 42 см на Широколъшка река при с. Широка лъка и с 34 см на р. Тополница при гр. Копривница, в основното течение на р. Арда (с до 46 см). През юли средномесечните водни количества при почти всички хидрометрични станции са под месечните норми. С водни количества над нормите за юли са реките Марица при Пазарджик и Пловдив и Въча при гр. Девин.

В **Западнобеломорския водосборен басейн** обемът на речния отток за изминалия месец е 55 млн. м³, което с 61% по-малко от този за юни и с 63% по-малко от този за юли 2023 година. През юли речните нива в басейна са останали без съществени изменения или са се понижавали. Краткотрайни повишения на речните нива в резултат на валежи са отчетени в отделни дни на месеца, по-съществени във водосбора на р. Струма - с до 28 см в периода 21-25.VII. През последното десетдневие на месеца р. Лебница в района на хидрометричната станция при с. Лебница е пресъхнала. През юли средномесечните водни количества на реките в басейна са под месечните норми.

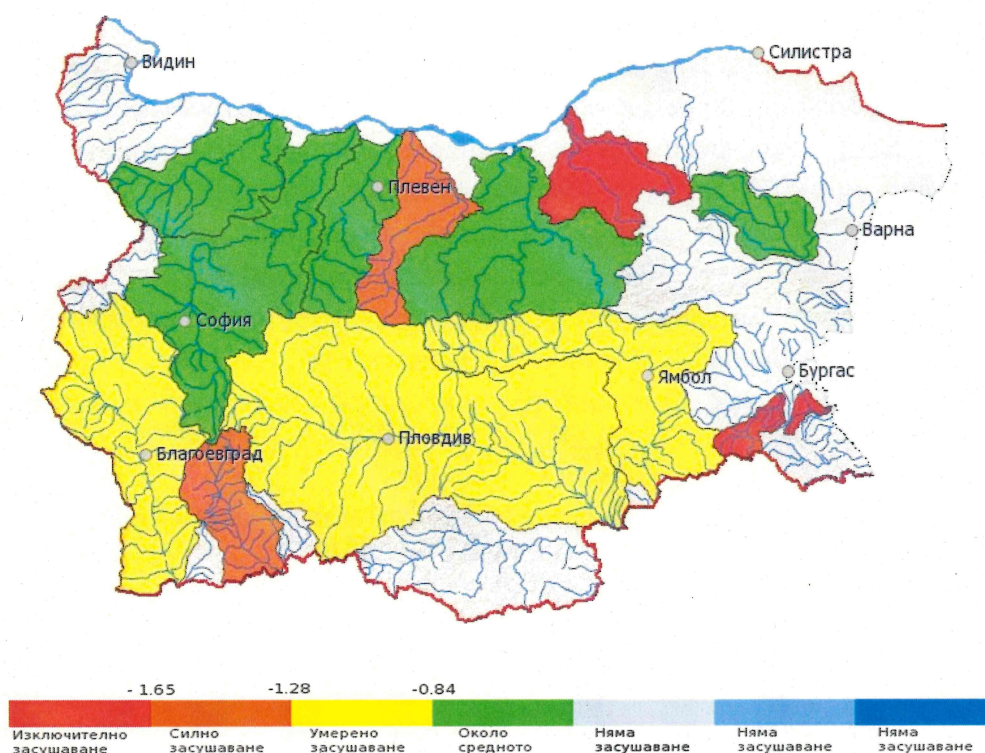
2. РЕКА ДУНАВ

Средномесечните водни стоежи за месец юли на р. Дунав при измервателните пунктове в българския участък са с 31% до 40% под нормите за месеца. Спрямо предходния месец водните стоежи на реката са със 122 до 164 см по-ниски.

3. СТОЙНОСТ НА ИНДЕКСА НА ЗАСУШАВАНЕ

НИМХ ежесечно изчислява стойността на индекса на засушаване SRI, на база предварително определени средномесечни водни количества по поречия. За месец юли 2024 г. индексите са, както следва:

- около средното засушаване – по поречиата на реките: Огоста, Искър, Вит, Янтра и Провадийска;
- умерено засушаване – по поречиата на реките: Марица, Тунджа и Струма;
- силно засушаване – по поречиата на реките Осъм и Места;
- изключително засушаване – по поречиата на реките: Русенски Лом, Факийска и Ропотамо;
- в останалите поречия няма засушаване.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ВОДИТЕ ЗАРЕГУЛИРАНИ В КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ ПРЕЗ м. ЮЛИ 2024 г.

В Министерството на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в комплексните и значими язовири, по приложение № 1 към чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, на базата на ежедневна информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях. Съгласно приложение № 1 към чл. 13 ал. 1, т. 1 от Закона за водите, комплексните и значими язовири са 52 броя. **Сумата от наличните в тях завирени обеми към 31 юли 2024 г. е 3 799,3 млн. м³ и представлява 58,1% от сумата на общите им обеми. Сумарният завирен обем към 31 юли 2024 г. е приблизително с 8,2% по-малък спрямо 30 юни 2024 г. и с 18,8% по-малък спрямо обема към 31 юли 2023 г.**

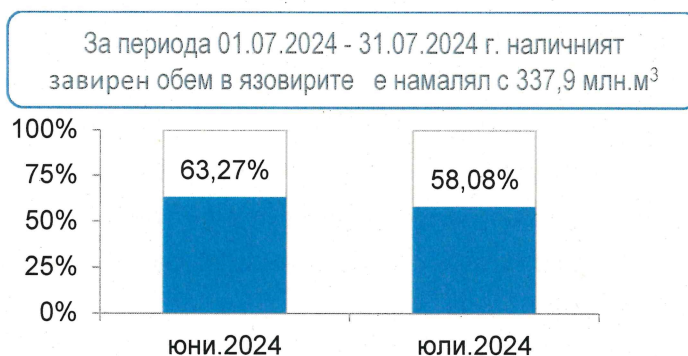
В сравнение с предходни години, предвид липсата на пролетно пълноводие и поредна много суха година (т.е. година с констатиран приток с обезпеченост за 95%) с

ниски нива са язовирите „Камчия“, „Асеновец“, „Тича“, „Ясна поляна“, „Ястребино“, „Рабиша“, „Огоста“, „Горни Дъбник“, „Бели Лом“, „Тополница“, „Георги Трайков“, „Домлян“, „Жребчево“, „Тракиец“, „Пясъчник“ и „Копринка“. От тях язовирите „Камчия“, „Асеновец“, „Тича“, „Ясна поляна“, „Ястребино“ се използват за питейно водоснабдяване, като язовирите „Тича“, „Ястребино“, „Рабиша“, „Огоста“, „Горни Дъбник“, „Бели Лом“, „Тополница“, „Домлян“, „Жребчево“, „Тракиец“, „Пясъчник“ и „Копринка“ се използват за напояване, язовир „Георги Трайков“ се използва за промишлено водоснабдяване.

Чрез месечните графици се осигурява единствено равномерно разпределение на оставащия ресурс в язовирите при спазване на приоритетите, определени в Закона за водите, а именно: питейно-битово водоснабдяване, напояване и накрая други цели, включително промишлени цели, хидроенергетика и др., без това да може да гарантира с необходимата обезпеченост водопотреблението.

Тенденцията за намаляване на притока към язовирите се наблюдава за поредна година, поради което още в началото на годината МОСВ информира с писма и организира срещи с Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК Холдинг“ ЕАД, ВиК-операторите, Министерство на земеделието и храните и „Напоителни системи“ ЕАД, за ниското ниво на запълване на част от язовирите и необходимостта от тяхна страна да бъдат предприети своевременно действия за осигуряване питейно-битовото водоснабдяване на населението и нуждите на земеделието.

Към 31 юли със запълване над 90% са язовирите: „Среченска бара“, „Христо Смирненски“, „Боровица“, „Пчелина“, „Ивайловград“, „Калин“, „Кричим“ и „Розов кладенец“. Преливал е яз. „Пчелина“ без опасност за населението и инфраструктурата в района.

Наличните завирени обеми в комплексните и значими язовири, в края на месец юли са, както следва:

- язовири, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване – 68,4% от общия им обем.

- язовири, от които водите се използват за напояване – 41,1% от общия им обем;

- язовири, от които водите се използват за енергетика – 69,4% от общия им обем.

Реалният постъпил приток от началото на годината до момента за 80% от комплексните язовири е относим към притока, характерен за много суха година (приток с обезпеченост 95%).

Към 31.07.2024г. притоците към 3 язовира са характерни за суха година или 75% обезпеченост – това са язовирите: „Бели Лом“, „Въча“ и „Ясна поляна“.

Единствено притока към язовирите „Искър“, „Бели Искър“, „Белмекен“, „Батак“, „Студена“, „Пчелина“ и „Панчарево“ са характерни за средна по влажност година (50% обезпеченост).

III. КОМПЛЕКСНИ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ, ВОДИТЕ ОТ КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ

Сумарният завирен обем на язовирите, от които водите се използват за питейно-битово водоснабдяване **към 31 юли 2024 г. е 1 064,5 млн. м³, което представлява 68,4% от общия им обем и е приблизително с 4,6% по-малък спрямо обема към 30 юни 2024 г. и с 13,9% по-малък от обема към 31 юли 2023 г.**

Степента им на напълване е, както следва: яз. „Искър“ – 81,0%, яз. „Бели Искър“ – 60,9%, яз. „Среченска бара“ – 94,8%, яз. „Христо Смирненски“ – 91,6%, яз. „Йовковци“ – 74,6%, яз. „Тича“ – 51,3%, яз. „Камчия“ – 58,9%, яз. „Ясна поляна“ – 53,4%, яз. „Асеновец“ – 53,0%, яз. „Боровица“ – 96,3%, яз. „Студена“ – 84,3%, яз. „Дяково“ – 87,1%, яз. „Порой“ – 10,0% и яз. „Ахелой“ – 29,9%.

IV. ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ В ТОВА ЧИСЛО С МЕСЕЧНИЯ ГРАФИК ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ ОТ КОМПЛЕКСНИТЕ И ЗНАЧИМИ ЯЗОВИРИ

След анализ и преценка в съответствие с разпоредбите на чл. 53 от Закона за водите и приоритетите посочени в чл. 50, ал. 4 на ЗВ, с изготвяне на месечния режимен график за използване на водите на комплексните и значими язовири за м. юли 2024 г. са предприети необходимите мерки за редуциране на заявките на водоползвателите, с цел разпределение на ресурса през цялата година.

По отношение водовземането за питейно-битово водоснабдяване, предвид ниския обем в язовирите и малък приток към тях, са редуцирани заявките на водоползвателите от яз. „Асеновец“ (като останалото количество следва да се осигури от алтернативни подземни водоизточници), от: яз. „Камчия“, яз. „Тича“ и яз. „Ястребино“, в съответствие с утвърдения годишен график за 95% обезпеченост на притока и реално използваните през предходни години водни обеми.

По отношение водовземането за напояване, предвид ниските обеми в язовирите използвани за напояване, са редуцирани заявките на „Напоителни системи“ от язовирите „Ястребино“, „Тополница“, „Тича“, „Копринка“, „Домлян“ и „Пясъчник“, в съответствие с утвърдения годишен график за 2024 година за много суха година.

По отношение водовземането за производство на електроенергия, поради нисък обем в язовирите, заявките на НЕК ЕАД са редуцирани за яз. „Александър Стамболийски“, яз. „Белмекен“ и яз. „Батак“. За язовирите, при които се налага ограничаване на количествата за приоритетни водовземания, с месечните графици не се разрешават обеми за производство на електроенергия на енергиен режим, като в тези случаи ВЕЦ могат да работят само на подчинен режим, преработвайки водите за питейно-битови нужди (по заявка на ВиК) или водите за напояване (по заявка на „Напоителни системи“ ЕАД).

Действията на МОСВ са насочени към балансирано разпределение на наличния ресурс и насърчаване на устойчивото му използване и опазване. При недостатъчен приток, чрез месечните графици се осигурява единствено равномерно разпределение на оставащия ресурс в язовирите.

С изменения на месечния график са удовлетворени допълнително постъпилите следни искания на дружествата:

- „Софийска вода“ АД – поради подмяна на аварирал участък от водопровод „Искър“ при р. Порколица, в периода от 22.07.2024 г. до 31.07.2024 г. се преустановява водоподаването по водопровод „Искър“, с изключване на тръбопровод №1 за ВЕЦ „Пасарел“ и преустановяване работа на ХГ1 и ХГ3 на ВЕЦ „Пасарел“;

- ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“ за отпускане на допълнителни водни обеми от яз. „Розов кладенец“ за промишлени цели и охлаждане на ТЕЦ „Контур Глобал Марица Изток 3“.

- „Напоителни системи“ ЕАД за отпускане на допълнителни водни обеми за напояване на земеделски култури от язовир „Белмекен“.

ПЕТЪР ДИМИТРОВ

Министър на околната среда и водите